

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare (b281/26.06.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3928 /30.06.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D545/01.07.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul agravării răspunderii pentru infracțiunea de hărțuire, al incriminării violenței psihologice și a violenței împotriva femeii însărcinate, precum și al reconfigurării sferei noțiunii de „membru de familie”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **titlul** trebuie reformulat, astfel:

„Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal”.

5. Având în vedere că proiectul cuprinde numai dispoziții referitoare la intervențiile legislative asupra actului normativ de bază, **art. I** trebuie marcat ca „**Articol unic**”.

6. Precizăm că, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, intervențiile preconizate trebuie prevăzute în cuprinsul unor puncte marcate cu cifre arabe, subsumate articolului unic, respectându-se ordinea dispozițiilor din actul normativ de bază.

Prin urmare, se impune prevederea modificării art. 177 la primul punct al art. I, precum și marcarea corespunzătoare a celorlalte două intervenții legislative.

Pe cale de consecință, **părțile dispozitive ale pct. 1-3** trebuie formulate astfel:

„1. Articolul 177 se modifică și va avea următorul cuprins:”

2. Articolul 208 se modifică și va avea următorul cuprins:

3. După articolul 208 se introduc două noi articole, art. 208¹ și 208², cu următorul cuprins:”.

7. La norma propusă pentru **art. 208 alin. (3)**, pentru asigurarea uniformității reglementării din cuprinsul actului normativ de bază, propunem eliminarea din text a expresiei „pentru infracțiunea prevăzută în prezentul articol”.

8. Precizăm că norma preconizată pentru **art. 208 alin. (4)** nu este necesară și trebuie eliminată, întrucât incriminarea faptei numai în situația în care aceasta nu este săvârșită în exercitarea unui drept legitim recunoscut de lege, cu respectarea condițiilor prevăzute de aceasta, rezultă atât din alin. (1) al art. 208, care precizează că fapta constituie infracțiune dacă este săvârșită „fără drept”, precum și din reglementarea, drept cauză justificativă, în cuprinsul art. 21 din Codul penal, a săvârșirii faptei prevăzute de legea penală constând în exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații.

9. La norma propusă pentru **art. 208¹** este necesară reanalizarea și reformularea părții de debut a textului, în ceea ce privește expresia „Fapta de a impune (...) un control abuziv asupra unei persoane”, astfel încât să fie respectate cerințele de claritate, previzibilitate și accesibilitate specifice unei norme de incriminare.

10. La norma propusă pentru **art. 208² alin. (1)**, semnalăm că sintagma „exercitarea oricărei forme de violență fizică sau psihologică” nu este de natură să contureze cu precizia necesară sfera faptelor vizate de incriminare. Este necesară, de aceea, înlocuirea acestei expresii fie cu trimiteri exprese la anumite infracțiuni, fie cu o sintagmă care să respecte cerințele de claritate, previzibilitate și accesibilitate, astfel cum acestea au fost stabilite în jurisprudența Curții Constituționale în materie.

În plus, pentru claritatea textului, se impune ca expresia „despre care făptuitorul săvârșită că este însărcinată” trebuie înlocuită cu sintagma „despre care făptuitorul știe că este însărcinată”.

La **alin. (2)** este necesară reanalizarea și reformularea expresiei „să accepte un control nejustificat”, întrucât, în formularea propusă, norma nu este suficient de clară.

La **alin. (3)**, semnalăm că stabilirea majorării limitelor speciale ale pedepsei prevăzute la art. 194 - în cazul în care fapta săvârșită asupra femeii însărcinate are ca urmare întreruperea sarcinii - nu are în vedere faptul că art. 194 alin. (1) lit. d) incriminează fapta prevăzută la art. 193 care a cauzat avortul.

Prin urmare, soluția legislativă propusă ar avea ca efect, în această situație, majorarea limitelor pedepsei pentru săvârșirea faptei în aceleași condiții ca și varianta la care se face trimiterea, ceea ce nu poate fi acceptat.

Se impune, de aceea, reanalizarea normei sub acest aspect.

11. La norma propusă pentru **art. 177 alin. (2)** precizăm că în cazul infracțiunii prevăzute la art. 229 - Furtul calificat - săvârșite între membrii de familie, sunt relevante, de fapt, dispozițiile art. 231, iar art. 229¹, la care se face, de asemenea, trimitere, nu există în Codul penal.

În plus, este necesară și reanalizarea trimiterilor la dispozițiile art. 282 - Tortura, art. 283 - Represiunea nedreaptă și art. 339 - Împiedicarea sau îngreunarea circulației pe drumurile publice, întrucât acestea nu vizează infracțiuni săvârșite între membrii de familie.

Pe de altă parte, semnalăm că textul propus pentru **art. 177** nu mai cuprinde norma din actualul alin. (2), potrivit căreia dispozițiile din legea penală privitoare la membrul de familie, în limitele prevăzute în alin. (1) lit. a), se aplică, în caz de adopție, și persoanei adoptate ori descendenților acesteia în raport cu rudele firești.

Se impune, de aceea, completarea **art. 177** cu un alineat distinct, având conținutul actualului alin. (2) al acestui articol.

PRESEDINTE
[Redacted]
Florin IORDACHE
[Redacted]

București
Nr. 532/24.07.2025